

Wordt het wat met de European Chips Act?

(Of: “Met visie en ambitie op weg naar morgen”)

Heeft u ook wel eens zo’n moment dat u denkt ‘nu weet ik het even niet meer’? Mij overkwam dit een paar dagen geleden toen we met een vriend in een restaurant zaten te eten. Wat de exacte aanleiding was weet ik niet meer maar ineens ging het gesprek over de ambities van Europa om zelfvoorzienend te worden in de fabricage van chips toen bij mij het kwartje viel.

Op dit moment neemt Europa ongeveer 10% van de wereldwijde chipproductie voor zijn rekening met namen als Infineon, NXP, ST en Bosch.

Wat betreft toeleveranciers aan deze industrie zijn wij met ASML wereldleider voor de lithografie machines en met o.a. ASM speelt Europa een belangrijke globale rol in de wafer toeleveringsketen.

Inmiddels heeft de Europese Commissie zijn ambities voor chips van eigen Europese bodem vorm gegeven in de vorm van €42 miljard, daar moet wel wat mee aan te vangen zijn.

Maar laten we voordat we vooruit kijken even de geschiedenis volgen, om te beginnen met Philips. Hoewel er van het oorspronkelijke Philips vrijwel niets meer over is ontstonden in de 70er en 80er jaren Philips dochters die nu een belangrijke rol spelen: ASML, NXP en ASM. Evenzo leverde Duitsland Infineon als afsplitsing van Siemens en Frankrijk en Italië samen STM.

Hoe komt het nu dat we nog maar op 10% staan? Natuurlijk is de globalisering hiervoor een krachtige drijfveer, de productie verplaatst zich naar de goedkoopste locatie. Maar minstens zo belangrijk was het ontbreken van een Europese visie. Natuurlijk hadden individuele landen wel een visie (Nederland de laatste 12 jaar niet), maar die visie was nationaal gedreven. Enige uitzondering was misschien Frankrijk dat zich graag opwierp als visionair, maar toch altijd het Franse belang voorop stelde en dat schiet in Europa weer niet op.

“Helaas liggen de beslissing en goedkeuring voor uitvoering bij de nationale regeringen en dat is op dit moment nogal een risico.”

Maar nu is het 2023, we hebben Corona gehad, de Brexit is een feit en Rusland vervalt naar een autocratische vorm van barbaarendom en dit alles zonder dat de EU uit elkaar is gevallen. Sterker nog, het lijkt of de (meeste) Europese landen nu inzien dat we samen sterker staan dan alleen.

Misschien voelt de Europese Commissie dit nu goed aan durft ze daarom visionaire en ambitieuze plannen te maken.

Helaas liggen de beslissing en goedkeuring voor uitvoering bij de nationale regeringen en dat is op dit moment nogal een risico.

Ik noem maar even Nederland met een premier die al zijn tijd en aandacht nodig heeft om zijn kabinet in een uiterst woelig politiek klimaat overeind te houden. Maar ook de rest van Europa is niet ‘visie’ veilig, ik noem maar randverschijnselen als Polen en Hongarije en dan natuurlijk Italië met een bijna fascistische regering. Ook Duitsland, met Olaf Scholz lijkt dit land aan navelstaarderij te doen.

Het enige politieke lichtpuntje lijkt mijn favoriete vakantieland, Frankrijk. Met een ambitieuze Macron stevent Frankrijk weliswaar af op een binnenlands woelige zomer, maar geeft wel richting in Europa.

Laten we dit dan maar als lichtpunt vasthouden, met een ambitieuze Europese Commissie en een ambitieuze Franse president kan Europa, zeker als onze weifelende oosterbuur iets ambitieuzer wordt, ‘morgen’ weer redelijk vooraan in de mondiale chip competitie staan.

Jan W. Veltman

Reageren?

jan.w.veltman@technology2success.nl

